

Пластмасови продукти за еднократна употреба: Нови правила на ЕС за намаляване на морските отпадъци

Брюксел, 28 май 2018 г.

Тъй като количеството на вредни пластмасови отпадъци в моретата и океаните се увеличава все повече и повече, Европейската комисия предлага нови общоевропейски правила, насочени към 10-те пластмасови продукта за еднократна употреба, които най-често се срещат по европейските плажове и в европейските морета, както и към изгубените или изоставените риболовни уреди.

Заедно те съставляват около 70% от всички морски отпадъци. Новите правила са пропорционални и специфични за отделните продукти, така че да се постигнат възможно най-добри резултати. Това означава, че за различните продукти ще се прилагат различни мерки. Когато са налични алтернативи на достъпни цени, ще е забранено предлагането на съответните пластмасови продукти за еднократна употреба на пазара. За продуктите без ясни алтернативи фокусът е върху ограничаването на тяхната употреба чрез национални мерки за намаляване на потреблението им, изисквания за проектирането и етиктирането и задължения за управление на отпадъците/почистване за производителите. Благодарение на новите правила Европа ще има водеща роля в решаването на този въпрос с глобални последици.

Първият заместник-председател на Европейската комисия Франс **Тимерманс**, който отговаря за устойчивото развитие, заяви: *Настоящата Комисия обеща да действа мащабно по големите въпроси, а останалото да остави на държавите членки. Пластмасовите отпадъци несъмнено са голям проблем и европейците трябва да действат заедно, за да се справят с него, защото в крайна сметка тези отпадъци попадат във въздуха, който дишаме, и в нашата почва, океани и храна. С днешните предложения ще се намали предлагането на пластмасови изделия за еднократна употреба в супермаркетите чрез редица мерки. Някои от тези изделия ще бъдат забранени и заменени с по-чисти алтернативи, така че хората ще могат да продължат да използват любимите си продукти.*

Заместник-председателят Юрки **Катайнен**, който отговаря за работните места, растежа, инвестициите и конкурентоспособността, допълни: *Пластмасата е чудесен материал, но трябва да я използваме по-отговорно. Пластмасовите изделия за еднократна употреба не са интелигентен икономически или екологичен избор и днешните предложения ще помогнат на бизнеса и потребителите да преминат към устойчиви алтернативи. Това е възможност за Европа да поеме водеща роля, като създава продукти, които ще се търсят в целия свят през идните десетилетия, и извлича повече икономическа стойност от нашите ценни и ограничени ресурси. Нашата цел за събирането на пластмасови бутилки също така ще помогне за набавянето на обемите, които са необходими, за да може секторът за рециклиране на пластмаса да процъфтява.*

В световен мащаб пластмасите представляват 85% от отпадъците в морето. Те стигат дори до белите дробове и трапезата на хората, без да е известно какво е въздействието на съдържащите се във въздуха, водата и храната пластмасови микрочастици върху човешкото здраве. Проблемът с пластмасите задължително трябва да бъде решен и това може да доведе до нови възможности за иновации, повишаване на конкурентоспособността и създаване на работни места.

Предприятията ще получат конкурентно предимство: наличието на единен набор от правила за целия пазар на ЕС ще послужи като стимул за европейските компании да реализират икономии от мащаба и да са по-конкурентоспособни на процъфтяващия световен пазар на устойчиви продукти. Чрез създаване на системи за повторна употреба (например депозитни схеми) компанията могат да си осигурят стабилен източник на висококачествени материали. В други случаи стимулите за търсене на по-устойчиви решения могат да осигурят на предприятията технологично предимство пред конкурентите им в световен мащаб.

Различни мерки за различни продукти

След предприетите през 2015 г. мерки по отношение на пластмасовите торбички 72% от европейците заявяват, че вече използват по-малко такива торбички (проучване „Евробарометър“). Сега ЕС насочва вниманието си към 10 пластмасови продукта за еднократна употреба и към риболовните уреди, които заедно **съставляват 70% от морските отпадъци** в

Европа. С новите правила ще се въведат:

- **Забрана за използването на пластмаса в определени продукти:** когато са налични алтернативи на достъпни цени, ще бъде забранено предлагането на съответните пластмасови продукти за еднократна употреба на пазара. Забраната ще се отнася до **пластмасовите клечки за уши, прибори за хранене, чинии, сламки, бъркалки и пръчки за балони**, които ще трябва да се произвеждат изключително от по-устойчиви материали. Пластмасови **съдове за напитки** за еднократна употреба ще се допускат на пазара само ако техните капачки останат прикрепени към тях.
- **Цели за намаляване на потреблението:** държавите членки ще трябва да намалят използването на пластмасови **съдове за хранителни продукти и пластмасови чаши**. Те могат да направят това чрез определяне на национални цели за намаляване на потреблението, осигуряване на наличието на алтернативни продукти на местата за продажба или гарантиране, че пластмасови изделия за еднократна употреба не могат да се предоставят безплатно.
- **Задължения за производителите:** производителите ще помагат за покриването на разходите за управление на отпадъците и почистване, както и за мерки за повишаване на информираността по отношение на **съдовете, опаковките и обвивките за хранителни продукти (напр. на чипс или бонбони), съдовете за напитки и чашите, тютюневите изделия с филтри (напр. цигарени фасове), мокрите кърпички, балоните и леките пластмасови торбички**. Секторът също така ще получи стимули да разработва по-малко замърсяващи алтернативи за тези продукти.
- **Цели за събирането:** държавите членки ще бъдат задължени да събират 90% от **пластмасовите бутилки** за еднократна употреба към 2025 г., например чрез депозитни системи.
- **Изисквания за етикетиране:** за определени продукти ще се изисква поставянето на ясни и стандартизирани етикети, върху които е посочено как трябва да бъдат изхвърлени отпадъците, какви са отрицателните екологични последици от продукта и какво е съдържанието на пластмаса в него. Това ще се прилага по отношение на **дамските превръзки, мокрите кърпички и балоните**.
- **Мерки за повишаване на осведомеността:** държавите членки ще бъдат задължени да повишават осведомеността на потребителите за отрицателните последици от изхвърлянето на пластмасови продукти за еднократна употреба и риболовни уреди, както и за наличните системи за повторна употреба и възможностите за управление на отпадъците за всички тези продукти.

Що се отнася до **риболовните уреди**, които съставляват 27% от всички отпадъци по плажовете, Комисията възнамерява да допълни съществуващата рамката на политиката с режими на отговорност за производителите на риболовни уреди, съдържащи пластмаса. Производителите ще трябва да покриват разходите за събиране на отпадъци с пристанищни приемни съоръжения и за техния превоз и третиране. Те също така ще покриват разходите за мерки за повишаване на информираността. Подробности за новите правила за риболовните уреди ще намерите [тук](#).

Следващи стъпки

Сега предстои предложението на Комисията да бъдат внесени в Европейския парламент и Съвета за приемане. Комисията призовава останалите институции да разгледат приоритетно този въпрос и да постигнат осезаеми резултати за европейците преди изборите през май 2019 г.

По случай Световния ден на околната среда на 5 юни Комисията също така ще даде началото на информационна кампания в целия ЕС, за да привлече вниманието към избора на потребителите и да подчертае ролята на всеки един човек в борбата с морските отпадъци и замърсяването с пластмаси.

Разбира се, борбата с генерираните в ЕС морски отпадъци е само част от глобалната картина. Като поема водещата роля обаче, Европейският съюз ще бъде в силна позиция да предизвика промени на световно равнище – чрез Г-7 и Г-20 и посредством прилагането на целите на ООН за устойчиво развитие.

Контекст

Представената днес инициатива е в изпълнение на поетия в [Европейската стратегия за пластмасите](#) ангажимент за справяне с разточителната употреба на пластмаси и с пластмасовите отпадъци чрез законодателни действия, който бе приветстван от Европейския парламент, Съвета, гражданите и заинтересованите страни. Предложените мерки ще допринесат за прехода на Европа към кръгова икономика, за постигане на целите на ООН за устойчиво развитие, за

спазване на ангажиментите на ЕС в областта на климата и за изпълнение на целите на индустриалната му политика.

Представената днес директива се основава на съществуващите правила, като Рамковата директива за морска стратегия и директивите за отпадъците, и допълва други мерки срещу морското замърсяване, като например Директивата за пристанищните приемни съоръжения, и предложените ограничения за пластмасовите микрочастици и разградимите при окисляване пластмаси. При нея се следва подход, подобен на този при успешната Директива за пластмасовите торбички от 2015 г., която бе приета положително и доведе до бърза промяна в поведението на потребителите.

Предложената директива ще донесе ползи както за околната среда, така и за икономиката. Например с новите мерки ще се:

- избегнат емисии в размер на 3,4 млн. тона CO2 еквивалент
- избегнат екологични щети на стойност 22 млрд. евро до 2030 г.
- ще се спестят около 6,5 млрд. евро на потребителите.

Наред с приетите този месец правила и цели за отпадъците, с новите правила ще се осигурят яснотата, правната сигурност и икономите от мащаба, от които предприятията в ЕС се нуждаят, за да заемат водещи позиции на новите пазари на иновативни алтернативи за многократна употреба, нови материали и по-добре проектирани продукти.

В съответствие с изискванията за по-добро регулиране, при изготвянето на днешното предложение бяха проведени консултации със заинтересованите страни, открита обществена консултация и задълбочени оценки на въздействието. 95% от участниците в обществената консултация от декември 2017 г. до февруари 2018 г. са съгласни, че е необходимо спешно да се предприемат действия по отношение на пластмасовите изделия за еднократна употреба, а 79% смятат, че тези мерки трябва да са на равнище ЕС, за да са ефективни. 70% от производителите и 80% от представителите на търговски марки също са на мнение, че са необходими спешни действия. 72% са намалили употребата си на пластмасови торбички, а 38 % са сторили това през последната година.

За повече информация

[Въпроси и отговори: нови правила на ЕС за пластмасовите продукти за еднократна употреба](#)

[Информационен документ](#)

[Предложение за Директива относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда и приложение](#)

[Оценка на въздействието](#) и [обобщение](#)

IP/18/3927

Лица за контакти с медиите:

[Enrico BRIVIO](#) (+32 2 295 61 72)

[Iris PETSA](#) (+32 2 299 33 21)

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)